

MAL SENSORVEILEDNING

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Generell info

Emneinformasjon	
Emnekode	SPM231
Emnenavn	Idrettspolitik, administrasjon og praksis
Studieår semester	2023 Høstsemesteret
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Lars Erik Espedalen
Eksamenstype	4-timers skoleeksamen uten hjelpemidler

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

- Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow)
- Emneplan eller fagplan
- Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen

Læringsutbytte

Hvilke læringsutbyttebeskrivelser er eksamensoppgaven knyttet til?

- Gjøre rede for teorier om politikk og politikkdannelse innenfor demokratiske organisasjoner og i forholdet mellom frivillige demokratiske organisasjoner og stat.
- Anvende teorier om politikk og makt til å analysere prosesser innenfor idrettsfeltet.
- Beskrive sentrale bestemmelser i forvaltningsloven og offentleglova
- Anvende offentlig regelverk og utføre saksbehandling
- Gjøre rede for spillemiddelordningen og være i stand til å behandle samt gi veiledning til en spillemiddelsøknad

Pensum/fagstoff

Henvis til de mest aktuelle delene av pensum/fagstoff knyttet til eksamensoppgaven.

For oppgave 1 til 4 er følgende pensum nødvendig for en fullgod besvarelse:

- Kultur- og likestillingsdepartementet. (2023). Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet - 2023 (V-0732 B)
- Kultur- og likestillingsdepartementet. (2012). Veileder – Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg (V-0511)
- Likestillings- og diskrimineringsloven. (2017). Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (LOV-2017-06-16-51)
- Offentleglova. (2006). Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (LOV-2006-05-19-16)
- Forvaltningsloven. (1967). Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (LOV-1967-02-10)

For oppgave 5 vil følgende deler av pensum være nødvendig:

- Wollebæk, D., Selle, P. & Lorentzen, H. (2000). Frivillig innsats. Fagbokforlaget. Side 75-103.
- Kandidaten vil ellers kunne trekke på valgfrie deler av pensum så lenge det er meningsfylt i forbindelse med Wollebæk, D., Selle, P. & Lorentzen, H. (2000).

Fasit/Løsningsforslag/ Vurderingskriterier

Eksamen består av to deler:

- Idrettsadministrasjon (oppgave 1-4) teller 50%.
- Idrettspolitik (oppgave 5) teller 50%

Det forventes altså et betydelig lenger svar på oppgave fem enn hver av de fire første oppgavene.

Idrettsadministrasjonsdel:

Oppgave 1: Vektes 5 %

Forklar forskjellen på ordinære anlegg og nærmiljøanlegg, og redegjør for hovedregel for hvordan tilskuddets størrelse beregnes til disse.

Sensorveiledning:

- Ordinære anlegg: Anlegg for organisert aktivitet. Her kan det foregå organiserte treninger og konkurranser. Dette er de vanlige idrettsanleggene som for eksempel kunstgressbaner,

idrettshaller, skianlegg osv. Her beregnes tilskuddet ut fra maksimalt 1/3 av anleggets godkjente kostnader, begrenset oppad til den summen som det vises til i bestemmelsene for anleggstypen. Friluftslivsanlegg regnes også som ordinære anlegg med samme metode for beregning av tilskudd – unntak er stier, løyper og turveier som kan tildeles inntil 50 % av godkjente kostnader.

- Nærmiljøanlegg: Anlegg for egenorganisert aktivitet. Her skal det ikke kunne skje organisert aktivitet, og anlegget skal ikke reserveres. Det skal være åpent og allment tilgjengelig, og ligge i tilknytning til et bo- og oppholdsområde (nærmiljø). Det kan tildeles maksimalt 50 % av godkjent kostnad, begrenset oppad til 300 000 kr (+evnt 300 000 kr pr tilleggselement som for eksempel lys).

Oppgave 2: Vektes 20 %

Ta for deg en spillemiddelsøknad til en kunstgressbane (11er størrelse) med lys. Beskriv og forklar saksgangen fra klubben får ideen om etablering av prosjektet til spillemidler kan utbetales. Redegjør for hva slags dokumentasjon som kreves for at en spillemiddelsøknad kan godkjennes. Ta også for deg de offentlige forvaltningsorganenes oppgaver og ansvar underveis i prosessen.

Sensorveiledning:

Sensorveiledning er utformet stikkordsmessig. Det forventes en noe mer utfyllende besvarelse for toppkarakter. Likevel er helhetsvurderingen viktig, og alle punkter må ikke nødvendigvis være besvart for en A.

- Behovet for anlegget melder seg og idrettslaget starter planleggingen
- Det opprettes nytt (eller brukes eksisterende) anlegg i anleggsregisteret
- Under veiledning av kommune utarbeides det søknad for anlegget
- Søknadene sendes kommune gjennom www.idrettsanlegg.no (ulik frist fra kommune til kommune)
- Anlegget tas inn i kommunal plan og prioriteres sammen med kommunens øvrige søknader – saksbehandler utarbeider et forslag som vedtas politisk
- Kommune behandler søknadene, forsøker i samråd med IL å få denne så komplett som mulig, søknaden sendes fylkeskommunen innen 15. januar. Søknaden settes til i orden/ikke i orden
- FK mottar søknadene og saksbehandler disse frem til 15. april
- FK godkjenner / ikke godkjenner søknadene
- Oversikt over fylkets godkjente søknader og godkjent søknadssum oversendes kultur- og likestillingsdepartementet. KUD kan ta stikkprøver av søknader
- KUD beregner tilskudd til hver enkelt fylkeskommune basert på 50% godkjent søknadssum, 25 % anleggsdekning og 25 % befolkning. Fylkeskommunene får beskjed om tilsagn midten av mai

- FK utarbeider en politisk sak hvor det foreslås hvilke anlegg som mottar midler og hvilke som må søke på nytt senere år. Forslaget utarbeides etter politisk vedtatte prioriteringskriterier. Spillemidler tildeles prioriterte anlegg etter politisk vedtak.
- Søkere tilskrives om resultat av behandlingen av deres søknad – senest 15 juli
- Når et tilskudd er gitt og anlegget er ferdigstilt skal sluttrapport og sluttregnskap sendes fylkeskommunen. Regnskapet skal revideres
- Fylkeskommunen foretar utbetaling til kommunen som utbetaler videre til idrettslag

En god besvarelse sier også litt om krav til de enkelte vedlegg. Det er viktig at idrettslag legger ved følgende dokumentasjon:

- Detaljerte tegninger, planer og beskrivelser av anlegget. I og med at det er snakk om et idrettsbygg må det også tydelig fremkomme løsninger for UU
- Detaljert kostnadsoverslag
- Finansieringsplan – redegjørelse og dokumentasjon for de enkelte poster
- Dokumentasjon på rett til bruk av grunn
- Behovsvurdering

En god besvarelse vil også si noe om mulig søknadssum.

Det bør fremkomme tydelig at de tre offentlige instansene er kommune, fylkeskommune og kultur- og likestillingsdepartement og sier litt om oppgavene de har i forvaltningen. En veldig god kandidat vil også kunne trekke inn statsforvalter (kun aktuell i enkelte saker)

Helhetsvurdering av besvarelsen er viktig

Oppgave 3: Vektes 15 %

Du er kommunens saksbehandler for spillemiddelsøknader. En av søknadene du mottar er fra et idrettslag som skal bygge et idrettshus. Dette skal etableres over 2 plan. Grunnflaten består av garderobesettet, toalett og et lite møterom. I 2. etasje skal det etableres en speaker-bod og et møterom. Daglig leder i klubben er tydelig på at det ikke finnes økonomi i prosjektet til å etablere heis eller løfteplattform mellom etasjene. Hun viser også til at ingen av klubbens medlemmer er rullestolbrukere, og er klar på at en ordinær trapp mellom etasjene er dekkende for klubbens behov. Daglig leder viser til «Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne» § 17 hvor det om krav til universell utforming av bygg står at «Plikten gjelder ikke utforming eller tilrettelegging som innebærer en uforholdsmessig byrde for virksomheten».

Hvordan vil du som saksbehandler i kommunen stille deg til en slik problemstilling når du behandler idrettslagets søknad om spillemidler? Ta utgangspunkt i «Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne» og det du ellers kjenner til av krav om universell utforming av anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Drøft og begrunn svaret.

Sensorveiledning:

Kandidaten bør vise både til veileder om universell utforming av idretts- og friluftslivsanlegg, lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne og bestemmelsenes krav om universell utforming av anlegg som tildeles spillemidler.

Argumentasjon og diskusjon vil være avgjørende for vurdering. Det bør vises til de ulike argumentene klubben har for sitt valg. Kandidaten bør relatere valgene klubben har gjort til bestemmelsene og lovverk og konkludere med at et anlegg som ikke er fullverdig universelt utformet ikke kan tildeles spillemidler. Det bør vises til at alle skal ha like muligheter for deltakelse i alle anlegg (så langt det lar seg gjøre). Det kan også vises til at bevegelseshemmede skal kunne delta som speaker, delta i møter og være en naturlig del av anlegget. Trappeheis er ikke en løsning som gjør lik deltakelse mulig, og i et slikt bygg vil en løfteplattform være eneste akseptable løsning.

Helhetsvurdering av besvarelsen er viktig. En god drøfting som er godt begrunnet vil ofte kunne være en bedre besvarelse enn et kort ubegrunnet svar som er riktig.

Oppgave 4: Vektes 10 %

Oppgave 4a) I hvilke tilfeller kan en offentlig tjenestemann være ugild/inhabil, i forhold til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak?

Sensorveiledning oppgave 4 a:

Forvaltningsloven § 6. (habilitetskrav).

En offentlig tjenestemann er ugild til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- a. når han selv er part i saken;
- b. når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- c. når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part;
- d. når han er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte;
- e. når han leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret eller bedriftsforsamling for
 1. et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken, eller

2. et selskap som er part i saken. Dette gjelder likevel ikke for person som utfører tjeneste eller arbeid for et selskap som er fullt ut offentlig eid og dette selskapet, alene eller sammen med andre tilsvarende selskaper eller det offentlige, fullt ut eier selskapet som er part i saken.

Likeså er han ugild når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet; blant annet skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.

Oppgave 4b) Hvem avgjør om en offentlig tjenestemann er ugild/inhabil?

Sensorveiledning oppgave 4 b:

Forvaltningsloven § 8. (avgjørelse av habilitetsspørsmålet).

Tjenestemannen avgjør selv om han er ugild. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller tjenestemannen ellers selv finner grunn til det, skal han forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse.

I kollegiale organ treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om ugildhet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Medlem skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre ham ugild. Før spørsmålet avgjøres, bør varamann eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.

Idrettspolitikkdel:

Oppgave 5: Vektes 50%

I kapittelet «Perspektiver på frivillig organisering» nevner Wollebæk, Selle og Lorentzen tre viktige sosiale funksjoner frivillige organisasjoner kan ha. Beskriv disse tre grunnleggende funksjonene og gjør kort rede for hvordan organisasjoner kan fylle disse funksjonene.

Diskuter hvordan lokal idrettspolitikk (samspill mellom f.eks. idrettslag, kommune, fylkeskommune, idrettsråd, særkretser, idrettskrets og andre aktører) fremmer eller hindrer de tre sosiale funksjonene frivillige organisasjoner som Norges idrettsforbund (NIF) ideelt sett kan ha.

Sensorveiledning:

Del 1 - redegjørelse:

Studenten bør gjøre rede for at de tre sosiale funksjonene frivillige organisasjoner kan ha:

- 1) Sosial integrasjon. Gode forklaringer er én eller flere av følgende:
 - a) Bygger tillit gjennom møter på tvers av grupper i befolkningen
 - b) Bygger mening og tilhørighet
 - c) Motvirker sosial isolasjon/marginalisering
- 2) Demokrati. Gode forklaringer er én eller flere av følgende:
 - a) Internt fungerer de som opplæring i demokratiske prinsipper
 - b) Eksternt fungerer de som korrektiv/beskyttelse mot overgrep fra staten
- 3) Økonomi. Gode forklaringer er én eller flere av følgende:
 - a) at frivillig arbeid sparer staten for ressursbruk.
 - b) at frivillige organisasjoner også kan bidra økonomisk med pengeinnsamlinger eller å koble på andre markedsaktører som finansierer organisasjonens drift.

Del 2 – diskusjon

- Studenten står friere her til å trekke på ulike deler av pensum samt bruke egne eksempler fra idretten for å diskutere. En god oppgave inneholder én eller flere av følgende punkter:
- Kommune og fylkeskommune støtter opp om finansiering av anlegg som idretten kan søke om – bidrar til at idretten generer økonomisk verdi
- Lokale aktivitetsmidler gir idrettslag mulighet til å styre over egne ressurser fordi de fordeles enkelt gjennom idrettsråd. Fordi det er frie midler uten mye byråkrati kan de skape tillit hos idrettslagene til resten av systemet (legitimitet) som er viktig i et demokrati. Kan også fremme sosial integrasjon dersom fordelingsnøkkel er spesielt basert på arbeid med underrepresenterte grupper og prosjekter som fremmer sosial integrasjon.

- En forklaring av indirekte og direkte demokrati og hvordan lokal idrettspolitikk er eller ikke er demokratisk.
- Det er mulig å diskutere sosial integrasjon og demokratiske prosesser i lokal idrettspolitikk opp mot hverandre (Tillit og sosial kapital-argument til Putnam er nyttig). Her vil det være sentralt å diskutere ulike sosiale nettverk og samarbeid i den lokale idrettspolitikken foren god besvarelse.
- Hvordan den indre og ytre idrettspolitiske trekant er – eller ikke er – demokratisk oppbygd (større idrettslag og særforbund benytter oftere den ytre idrettspolitiske trekant, prater direkte med politikere).
- Idrettslag er mest opptatt av den daglige driften sin, noe som kan gå på bekostning av større politiske mål om å inkludere for eksempel spesielt sårbare grupper. Dette kan sees på som et demokratisk problem.

Helhetsvurdering av oppgaven tillegges stor vekt. I diskusjonsdelen vektlegges spesielt studentens evne til å koble begrepene redegjort for i del 1 av oppgaven med andre deler av pensum for å belyse hvordan lokal idrettspolitikk fremmer eller hindrer sosial integrasjon, demokrati og/eller økonomi.

Undervisning

Forelesningsplan og timeplan. Pensum til forelesning 4, 5, 6 og 7 vektlegges 50% i emnet.

Nr	Uke	Dag	Tid	Tema	Fore- leser	Litteratur
1	34	Torsdag 24.08	12:30- 14:30	Intro til emnet/ Info om praksis Makt, politikk og demokrati	LEE, LR	Hansen m.fl., 2018, kapittel 2.
2	36	Mandag 04.09	12:30- 14:15	Det politiske system og idrettens plass i dette	LEE	Hanssen m.fl., 2018, kap. 3-4. Bergsgard & Rommetvedt, 2006.
3	36	Torsdag 7.9.	12:30- 14:15	Lokal idrettspolitikk og anleggspolitikk	JSB	Skille m.fl., 2021. Seippel & Belbo, 2021. Bergsgard & Nødland, 2009.
Innleveringsfrist 10. september for søknad om unntak fra praksis						
4	37	Mandag 11.09	12:30- 14:15	Offentlig forvaltning og saksbehandling, med fokus på anlegg. Del 1.	SCR	Pensum: Meld. St. 26 (2011-2012). Den norske idrettsmodellen, Kulturdepartementet, Kap. 6 og 10. Forvaltningsloven. (1967). <i>Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker.</i> Offentleglova. (2006). <i>Lov om rett til innsyn i dokument i offentleg verksemd.</i> Lovene trengs ikke leses i detalj. Det forventes at dere setter dere inn i hovedinnhold. Anbefalt tillegg for bedre forståelse: Christensen & Egeberg 2014, kap. 1, 6, 8 og 9.
5	37	Torsdag 14.09.	12:30- 14:15	Offentlig forvaltning og saksbehandling, med fokus på anlegg. Del 2.	SCR	Samme pensum som ovenfor.

6	39	Mandag 25.09.	12.30- 14.15	Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet	EA	Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2023 – For tildelinger i 2024. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven). Ikrafttredelse 01.01.2018. Lovene trengs ikke leses i detalj. Det forventes at dere setter dere inn i hovedinnhold. Veileder KUD Universell utforming av idrettsanlegg og nærmiljøanlegg.
7	39	Torsdag 28.9	12:30- 14:15	Spillemidler til anlegg for idrett og fysisk aktivitet og universell utforming av anlegg.	EA	Samme pensum som ovenfor.
8	40	Torsdag 5.10.	12:30- 14:15	Frivillig sektor	LEE	Wollebæk m.fl., 2000. St.meld. 10 (2018-2019): Om den statlige frivillighetspolitikken, kap. 1-2.
9	41	Torsdag 12.10.	12:30- 14:15	Sosial kapital	LEE	Wollebæk & Segard, 2011. Elmose-Østerlund & Seippel, 2016.
10	42	Onsdag 18.10.	12:30- 14:15	Arbeids- og refleksjonsseminar: Idrettspolitisk teori i praksis	LEE	Seippel m.fl., 2018.
11	42	Torsdag 19.10.	12:30- 14:15	Governance & Implementering	JF	Vabo & Røiseland, 2008. Stenling & Fahlen, 2016.
12	44	Mandag 30.10.	10:15- 12:00	Oppsummering: Offentlig forvaltning og spillemiddelordningen	LEE	Alt fra SCR og EA sine forelesninger.
13	44	Tirsdag 31.10.	10:15- 12:00	Oppsummering: politikk	LEE	Alt fra LEE, JSB og JF sine forelesninger.
	45	Tirsdag 07.11.	10.00- 14.00	EKSAMEN Politikk og administrasjon		Alt.